

**Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
Województwa Podlaskiego na lata 2013-2015.
SPRAWOZDANIE**

MARZEC 2016

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego został ustanowiony na podstawie art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.) i realizowany był w latach 2011– 2015.

Program określał strategię działań mających na celu:

- ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego,
- poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich,
- zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej.

Celami głównymi były:

- 1) Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- 2) Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- 3) Rozwój badań naukowych i systemu informacji z zakresu zdrowia psychicznego.

Szczegółowy wykaz zadań i ich podział pomiędzy podmioty realizujące określał harmonogram stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz.U. z 2011 Nr 24 poz. 128).

Podmiotami realizującymi Program byli:

- 1) Ministrowie właściwi ze względu na cele Programu, a w szczególności Minister Sprawiedliwości, Minister Obrony Narodowej oraz ministrowie właściwi do spraw: zdrowia, oświaty i wychowania, zabezpieczenia społecznego, pracy, nauki i szkolnictwa wyższego, spraw wewnętrznych i administracji publicznej;
- 2) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 3) **Samorządy województw**, powiatów i gmin.

W realizacji zadań wynikających z Programu mogły uczestniczyć również organizacje społeczne, stowarzyszenia, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne podmioty, które zakresem swojej działalności obejmowały cele i zadania Programu.

Program przewidywał szeroki zakres zadań dla samorządów województw przy jednoczesnym braku wsparcia finansowego ze środków krajowych.

Projekt *Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Podlaskiego na lata 2013-2015* został opracowany przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku w **marcu 2012 roku**.

W związku z wątpliwościami co do zasadności przekazywania Programu do zaopiniowania Agencji Oceny Technologii Medycznych w Warszawie program ostatecznie został przesłany w tym celu w **lipcu 2012 roku**.

Opinia AOTM w sprawie Programu (negatywna) wpłynęła do Departamentu Zdrowia w **styczniu 2013 roku**. Główne zarzuty dotyczyły zbyt ogólnego opisu budżetu, braku zabezpieczenia środków na kolejne lata realizacji, braku szczegółowego opisu działań.

W **marcu 2013 roku** Departament Zdrowia otrzymał drogą elektroniczną opinię Departamentu Prawnego Ministerstwa Zdrowia, z której wynikało, iż **regionalne programy ochrony zdrowia psychicznego** mają odmienny (obligatoryjny) charakter niż programy, o których mówiły zapisy art. 48 ust.2a i 2b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) i **nie podlegają ocenie AOTM**.

W związku z powyższym po uwzględnieniu uwag AOTM Program został przyjęty do realizacji uchwałą Zarządu Województwa Nr 171/2476/2013 z dnia 2 lipca 2013 roku.

Za realizację celów *Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Podlaskiego na lata 2013-2015* odpowiadały: Departament Zdrowia UMWP, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku.

Cel główny Programu

Celem głównym Programu było zdefiniowanie priorytetów działań w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w województwie podlaskim w latach 2013-2015.

Priorytety Programu:

- 1) Podnoszenie poziomu wiedzy na temat problemów i potrzeb w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.
- 2) Edukacja w zakresie zapobiegania chorobom psychicznym i zaburzeniom zachowania oraz dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 3) Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.
- 4) Informowanie o dostępnej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej i środowiskowej.
- 5) Wspieranie zrównoważonego rozwoju różnych form opieki psychiatrycznej na terenie województwa podlaskiego.
- 6) Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzinom.
- 7) Prowadzenie działań w ramach rynku pracy wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi.
- 8) Koordynowanie działań realizowanych na terenie województwa podlaskiego w ramach Programu Regionalnego.
- 9) Podejmowanie działań na rzecz uruchomienia stacjonarnego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe Programu

1. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat problemów i potrzeb w zakresie ochrony zdrowia psychicznego

Priorytet realizowany przez **Departament Zdrowia UMWP**.

Cel 1 - zrealizowany

Podnoszenie poziomu wiedzy osób zarządzających (decydentów).

Zadania planowane

W ramach Celu 1 planowano organizowanie spotkań/konferencji skierowanych do decydentów (Zarząd Województwa, Wojewoda, Komisja Zdrowia, Podlaski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia, rektorzy uczelni wyższych, Kuratorium Oświaty, Policja, Prezesi Sądów Rodzinnych, media, przedstawiciele kościołów i związków wyznaniowych itd.), w trakcie których miały być omawiane m.in. bieżące problemy dotyczące ochrony zdrowia psychicznego na terenie województwa podlaskiego.

Zadania zrealizowane

- 1) Spotkanie w sprawie utworzenia całodobowego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży – 29.05.2013 r.:
 - w spotkaniu uczestniczyło 13 osób, w tym m.in. Starosta Powiatu Siemiatyckiego, przedstawiciele Ministra Zdrowia, Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego im. L. Zamenchofa i Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.
 - na spotkaniu omawiano możliwości uruchomienia w/w oddziału w SP ZOZ w Siemiatyczach lub na bazie Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego im. L. Zamenchofa.
- 2) Spotkanie w sprawie Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego – 26.06.2013 r.:
 - w spotkaniu uczestniczyło 17 osób, głównie członkowie Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego Realizację Programu (skład Zespołu określa **Uchwała**

Nr 171/484/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 2 lipca 2013 r.
stanowiąca Załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania),

- na spotkaniu omówiono najistotniejsze problemy w opiece nad chorymi psychicznie, wskazano możliwe do zrealizowania działania i zaproponowano nowy skład Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego Realizację Programu,

Cel 2 - zrealizowany

Podnoszenie poziomu wiedzy wybranych grup społecznych.

Zadania planowane

W ramach Celu 2 zaplanowano organizację konferencji/spotkań skierowanych do wybranych grup społecznych (np. pracodawców, studentów, nauczycieli szkolnych i akademickich, pracowników fundacji, stowarzyszeń i służb socjalnych), zadaniem których miała być edukacja w zakresie ochrony i promocji zdrowia psychicznego.

Zadania zrealizowane

- 1) Konferencja - I Sympozjum Naukowe podczas obchodu Światowego Miesiąca Wiedzy na temat Autyzmu 2014 – szczegółowy opis w pkt 3.

2. Edukacja w zakresie zapobiegania chorobom psychicznym i zaburzeniom zachowania oraz dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Priorytet realizowany przez **Departament Zdrowia UMWP.**

Cel 1 – niezrealizowany w związku z brakiem analizy potrzeb zdrowotnych w obszarze zdrowia psychicznego mieszkańców województwa podlaskiego

Promowanie zdrowia psychicznego wśród wybranych grup społecznych.

Zadania planowane

W ramach Celu 1 planowano ustalenie priorytetów promocji zdrowia psychicznego na terenie województwa i opracowanie planu działań, które będą podejmowane w okresie realizacji Programu.

Cel 2 – zrealizowany

Kształtowanie postaw zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałanie dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania planowane

Departament Zdrowia planował realizację kampanii promujących integrację społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi. Celem kampanii miało być rozwianie mitów związanych ze zdrowiem psychicznym oraz przeciwstawianie się stereotypowemu, negatywnemu wizerunkowi osoby z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania.

Zadania zrealizowane

- 1) "Kampania przeciwdziałająca dyskryminacji i stygmatyzacji osób cierpiących na zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania" przygotowana przez Ministerstwo Zdrowia.
- 2) 11 marca 2014 r. 14.30 studio TVP Oddział w Białymstoku wyemitowała program pt: „Recepta na zdrowie” poświęcony autyzmowi. W programie omawiano m.in. kwestie dotyczące problemów w relacjach społecznych osób dotkniętych autyzmem i znaczenia terapii.

Cel 3 – niezrealizowany z powodu wysokich kosztów i braku źródeł finansowania np. ze środków UE

Szkolenie wybranych grup zawodowych.

Zadania planowane

W ramach celu miały być realizowane projekty szkoleniowe dotyczące metod zapobiegania zaburzeniom psychicznym i zaburzeniom zachowania. Duże projekty wymagały pozyskania dodatkowych, zewnętrznych źródeł finansowania (projekty ministerialne bądź finansowane ze środków Unii Europejskiej).

3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego

Priorytet realizowany przez **organizacje pożytku publicznego**.

Cel 1 - zrealizowany

Wspieranie działań prewencyjno-promocyjnych służących zapobieganiu zaburzeniom psychicznym oraz ograniczaniu ich skutków w szczególności u dzieci i młodzieży.

Zadania planowane

Działania znane były po rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w ramach „Programu współpracy Województwa Podlaskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”.

Zadania zrealizowane

- 1) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży EMPATIS w Białymstoku w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: „W świecie trudnych emocji” – cykl zajęć dla dzieci i wychowawców w wybranej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Projektem objęto 45 osób.
- 2) Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA Oddział Białostocki w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: „Lepsze jutro” - wsparcie psychologiczno-psychiatrycznego w Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny w formie działań konsultacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych. Projektem objęto 40 osób.
- 3) Krajowe Towarzystwo Autyzmu oddział w Białymstoku w dniach 02-03.04. 2014 r. zrealizowało projekt: „Mam prawo do...Karta Praw Osób z Autyzmem” - I Sympozjum Naukowe podczas obchodu Światowego Miesiąca Wiedzy na temat Autyzmu 2014 w ramach, którego zorganizowano:
 - happening „Zaświeć się na niebiesko dla autyzmu”,
 - warsztaty dla rodziców i profesjonalistów „Komunikacja pomiędzy osobami autystycznymi a nerotypowymi”.W projekcie uczestniczyło 150 osób.
- 4) Stowarzyszenie „Feniks” w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: warsztaty „Sam się leczysz” narzędziem do zapobiegania zaburzeniom psychicznym i ograniczenia ich skutków oraz otwarciem do uczestnictwa w grupie samopomocowej osób z problemami zdrowia psychicznego. Projektem objęto 25 osób.

- 5) Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Łomży ” w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: „Razem jesteśmy silni. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny i grupa wsparcia dla rodzin dzieci ze spektrum autyzmu”. Projektem objęto 20 osób.
- 6) Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA Oddział Białostocki w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: „W dobrą stronę” – działania w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży z ryzykiem zaburzeń psychicznych oraz ich opiekunom i rodzinom. Projektem objęto 35 osób.
- 7) Stowarzyszenie „Feniks” Białystok w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: Plener sportowo-rehabilitacyjny połączony z codziennymi zajęciami samorozwojowo-educacyjnymi jako narzędzie służące zapobieganiu nawrotom choroby i ograniczeniu skutków zaburzeń psychicznych. Projektem objęto 30 osób.
- 8) Fundacja NGO w Suwałkach w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: „Twoje zdrowie w Twoich rękach” polegający na zorganizowaniu pomocy psychoterapeutycznej i psychiatrycznej osobom znajdującym się w kryzysie. Projektem objęto 40 osób.
- 9) Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Białymstoku w okresie kwiecień-maj 2014 r. zrealizowało projekt: Pozytywna profilaktyka trudnych zachowań:
 - szkolenia dla profesjonalistów,
 - warsztaty psychoedukacyjne.Projektem objęto 150 osób.

4. Informowanie o dostępnej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej i środowiskowej.

Priorytet realizowany przez **Departament Zdrowia UMWP.**

Cel 1 – niezrealizowany z powodu braku środków finansowych na zlecenie usługi opracowania profesjonalnego informatora

Opracowanie i rozpowszechnienie informatora o dostępnej na terenie województwa pomocy w zakresie opieki psychiatrycznej i psychologicznej.

Zadania planowane

W ramach powyższego celu planowano zebranie danych, opracowanie projektu informatora i zakresu informacji, które będą w nim zawarte. Ponadto ustalenie formy, w jakiej informator miał być opublikowany.

Cel 2 - niezrealizowany z powodu ograniczonych możliwości współpracy z jednostkami samorządów terytorialnych niższego szczebla w związku z małym zainteresowaniem realizacją Programu Narodowego (brak środków finansowych)

Wspieranie działań na rzecz poprawy dostępu do informacji na temat środowiskowych form opieki (ośrodków wsparcia).

Zadania planowane

W ramach celu planowano współpracę i wymianę informacji pomiędzy samorządami terytorialnymi w kwestii możliwości oraz potrzeb tworzenia mieszkań chronionych, domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub podejmowanie innych działań mających na celu promowanie tworzenia powyższych form środowiskowych.

Zadania do realizacji w przyszłości

Powyższe zadania są rekomendowane do realizacji w perspektywie finansowej UE 2014-2020 w związku z potrzebą odchodzenia od opieki zinstytucjonalizowanej na rzecz opieki środowiskowej.

5. Wspieranie zrównoważonego rozwoju różnych form opieki psychiatrycznej na terenie województwa podlaskiego

Priorytet realizowany przez **Departament Zdrowia UMWP**.

Cel 1 – niezrealizowany gdyż na terenie województwa podlaskiego nie powstało żadne nowe centrum zdrowia psychicznego (tworzenie centrów było zadaniem jednostek samorządu terytorialnego niższego szczebla i wiązało się z koniecznością wydatkowania środków finansowych)

Optymalizacja rozmieszczenia centrów zdrowia psychicznego na terenie województwa.

Zadania

Zadaniem samorządu województwa w tym zakresie miało być uzgadnianie lokalizacji i obszarów działania centrów zdrowia psychicznego na terenie województwa podlaskiego.

Zadania do realizacji w przyszłości

Powyższe zadanie jest rekomendowane do realizacji w perspektywie finansowej UE 2014-2020 w związku z potrzebą odchodzenia od opieki zinstytucjonalizowanej na rzecz opieki środowiskowej.

6. Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzinom

Zadania realizowane i finansowane przez **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku**.

Cel 1 - zrealizowany

Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne dla rodzin osób niepełnosprawnych.

Zadania planowane

Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne (poradnictwo i prowadzenie grup terapeutycznych) dla rodzin osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania zrealizowane

1) „AKTYWIZUJĘ – WSPIERAM – NIE WYRĘCZAM”- wsparcie psychologiczno – terapeutyczne dla członków rodzin osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelektualnie „AKTYWNI” w Białymstoku. (V-XII.2013 r.).

Comiesięczne spotkania grup wsparcia, szkolenia i warsztaty dla członków 10 rodzin zakwalifikowanych do projektu. Podczas spotkań rodzice zapoznali się z informacjami na temat różnych metod rehabilitacji i aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Warsztaty komunikacyjne, teatralne i socjoterapeutyczne wpłynęły na rozwój osobisty i poprawę relacji w rodzinie. Rodzice wzięli też udział w szkoleniu z zakresu seksualności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

oraz udzielania pierwszej pomocy. Oprócz tego zrealizowano 320 h dyżurów przy telefonie w siedzibie ODP Stowarzyszenia Aktywni.

2) **POMÓŻMY SOBIE NAWZAJEM – PSYCHOLOGICZNO – TERAPEUTYCZNE WSPARCIE RODZIN Z OSOBĄ NIEPEŁNOSPRAWNĄ.**

Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród Nas” w Augustowie. (IV-XII.2013 r).

18 rodziców skorzystało z indywidualnych spotkań, w tym 5 rodziców spotkało się z psychiatrą, 5 rodziców z ginekologiem i 8 z psychologiem. 21 uczniów skorzystało z indywidualnych spotkań z psychologiem. Uczestnicy zadania poznali sposoby rozwiązywania problemów życia codziennego. Nabyli umiejętność poprawiania relacji rodzic – dziecko, rodzice poszerzyli swoje kompetencje wychowawcze.

3) **„Zamknęci w sobie i w domu” – psychologiczno – terapeutyczne spotkanie rodzin osób niepełnosprawnych.**

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach. (IV-IX.2013)

Zorganizowano warsztaty psychologiczno – terapeutyczne dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych, w wyniku których otrzymali pomoc, wsparcie i wskazówki do radzenia sobie w codziennych relacjach z dziećmi.

Cel 2 - zrealizowany

Wspieranie działań w zakresie dostępu osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w kulturze, sporcie oraz wypoczynku.

Zadania planowane

Wsparcie działań w zakresie poprawy dostępu do wydarzeń kulturalnych, sportowych oraz wypoczynku poprzez dofinansowanie przedsięwzięć aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania finansowane ze środków pochodzących z budżetu województwa podlaskiego w trybie otwartych konkursów ofert.

Zadania zrealizowane

1) **CHWILA Z KULTURĄ** – program aktywizujący społecznie osoby niepełnosprawne.

Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej w Augustowie. (20.06.2013 r.).

Działania przeprowadzone w ramach projektu spowodowały podjęcie aktywności społecznej przez osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi. W dniu 20 czerwca 2013 r. odbył się wyjazd do Opery i Filharmonii Podlaskiej na spektakl „Upiór w Operze”.

- 2) „Jesteśmy ciekawi ...” - Stowarzyszenie „Aktywnie Przeciw Depresji” w Białymstoku. (23.05.2013 r.).

Mieszkańcy DPS „Spokojna przystań” w Garbarach uczestniczyli w wycieczce do Lublina. Rezultatami realizacji projektu było wyjście poza miejsce pobytu czyli DPS, poznanie nowych, ciekawych miejsc, nabycie umiejętności zachowania się w grupie podczas zwiedzania.

- 3) „Szlakiem Orlich Gniazd” czyli osoby niepełnosprawne poznają historię i walory turystyczne wyżyny krakowsko – częstochowskiej. - Stowarzyszenie Pomocy Szansa w Charsznicy (IV-VII.2013 r.).

Zorganizowano trzydniową wycieczkę szlakiem orlich gniazd. Osoby niepełnosprawne zwiedziły zamki królewskie znajdujące się na Jurze Krakowsko – Częstochowskiej. Zorganizowano cztery spotkania edukacyjne z zakresu historii zwiedzonych obiektów. Przygotowano reportaż dokumentalny z odbytej wycieczki.

- 4) „Cykl zajęć sportowych, twórczych i rekreacyjno – kulturalnych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w ramach Klubu Aktywizacji ON” - Stowarzyszenie „MY DLA INNYCH” w Białymstoku (IV-XII.2013 r.).

Realizacja projektu polegała na systematycznych zajęciach ruchowych (kinezyterapia, taniec nowoczesny, piłka nożna, nordic – walking), zajęciach twórczych (decoupage, papieroplastyka, papier mache, wyszywanie itp.), zajęcia rekreacyjno – kulturalne (kino, teatr, opera itp.).

- 5) Poczujmy ducha sportowych zmagañ.

Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych i Osób Wspierających przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Augustowie (IV-IX.2013 r.).

Uczestnicy WTZ z Augustowa korzystali z dodatkowych ponadobowiązkowych zajęć ruchowych prowadzonych przez fizjoterapeutę. W dniu 12.09.2013 r. odbyły się zawody sportowo – rekreacyjne dla osób.

- 6) Aktywizacja osób niepełnosprawnych z terenu województwa podlaskiego do udziału w kulturze. Stowarzyszenie „Szansa” w Zambrowie. (IV-XII.2013r.).

Uczestnicy projektu korzystali z warsztatów teatralnych. Odbył się także grupowy wyjazd do Teatru Komedia w Warszawie.

- 7) Niepełnosprawni – Pełnosprawnie związani z kulturą.

Fundacja Rozwoju Powiatu Monieckiego. (XI.2013r.).

Osoby niepełnosprawne z powiatu monieckiego wyjechały do Białostockiego Teatru Lalek na spektakl „Romeo i Julia”.

- 8) Przegląd Małych Form Teatralnych Osób Niepełnosprawnych.

Caritas Archidiecezji Białostockiej (12.IX.2013r.).

Na Przeglądzie wystąpiło 10 grup teatralnych (osoby niepełnosprawne), które stanęły przed szansą zaprezentowania własnych umiejętności na scenie przed szerszą publicznością.

- 9) „Płás – IV Łapski Festiwal Taneczny Osób Niepełnosprawnych”.

Stowarzyszenie ”Pomocna Dłoń” w Łapach (IX.2013 r.).

Celem projektu było promowanie aktywności ruchowej osób niepełnosprawnych poprzez taniec.

- 10) „Kulturalnie, zdrowo i sportowo”.

Fundacja GAMA w Dąbrowie Białostockiej (IX-XI.2013 r.).

Zorganizowany został Kabaret w którym wzięło udział 6 WTZ (Sokółka, Augustów, Sejny, Mońki, Dąbrowa Białostocka i Białystok).

- 11) „Przyroda, Integracja, Sztuka” XVI WARSZTATY PLASTYCZNE TWÓRCÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Stowarzyszenie Na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych NIKE w Białymstoku (IV-X.2013 r.).

W projekcie uczestniczyło 30 osób. W każdej pracowni (pracowni plastycznej, ceramicznej i stolarsko – rzeźbiarskiej) zrealizowano po 20 godzin zajęć z osobami niepełnosprawnymi. Następnie zorganizowano wystawę prac w Centrum im. L. Zamenhofa w Białymstoku.

- 12) III Podlaski Przegląd Poezji Śpiewanej Osób Niepełnosprawnych p.n. „Jesień poezja malowana”.

Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych i Wykluczonych Społecznie „Drabina” w Krynkach. (VI-X.2013).

Otrzymane dofinansowanie w ogromnej mierze przyczyniło się do realizacji imprezy „Jesienią poezja malowana”.

- 13) Integracyjne Nieprofesjonalne Regaty Żeglarskie na Łodziach Okrągłych pn. „Razem na okrągło”.

Regionalne Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Sejnach. (VI-VIII.2014).

Dzięki realizacji zadania – adresaci przedsięwzięcia – osoby niepełnosprawne i ich rodziny mieli okazję do sportowej, zdrowej rywalizacji. Aktywna forma spędzenia wolnego czasu wpłynęła na poprawę kondycji fizycznej osób niepełnosprawnych.

14) „Cykl zajęć sportowych, twórczych i rekreacyjno – kulturalnych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z ich najbliższego otoczenia w ramach Klubu Aktywizacji ON”.

Stowarzyszenie „MY DLA INNYCH” w Białymstoku. (VI-XII.2014r.).

Prowadzone zajęcia w ramach projektu pozwoliły na poprawę sprawności i kondycji fizycznej oraz ogólnego samopoczucia podopiecznych. Zajęcia twórcze pozwoliły na sprawdzenie własnych możliwości, predyspozycji do wykonywania różnych prac plastycznych.

15) Razem można więcej.

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”. (VI-VIII.2014r.).

W wyniku realizacji projektu nastąpił wzrost poziomu rozwoju psychofizycznego. Działania miały wpływ na rozwój funkcji poznawczych, osobowościowych i emocjonalnych. W ramach projektu odbyło się 12 godzin warsztatów sportowych, 12 godzin warsztatów sportowych oraz zabiegi z hipoterapii.

16) Szansa na start – VI Łąpskie zawody sportowe osób niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „IMPULS” w Łapach. (VI-VII.2014 r.).

Łąpskie zawody sportowe przyczyniły się do popularyzacji sportu wśród osób niepełnosprawnych z terenu województwa podlaskiego. Mieszkańcy gminy zapoznali się z umiejętnościami i osiągnięciami podopiecznych rozmaitych placówek w sporcie oraz w działalności artystycznej.

17) PLENER MALARSKI 2014 R. – NAMALUJMY NASZE UCZUCIA.

Stowarzyszenie „Aktywni Przeciw Depresji” w Białymstoku (VI-XII.2014 r.).

21 sierpnia 2014 r. na terenie Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach odbył się Plener Malarski. W spotkaniu wzięło udział 11 placówek DPS i WTZ woj. podlaskiego.

18) „Szlakiem Zabytków Techniki” czyli kontynuacja cyklu zajęć edukacyjno – turystycznych skierowanych do osób niepełnosprawnych.

Stowarzyszenie Pomocy Szansa w Witowicach. (VI-X.2014 r.).

Celem zadania było upowszechnianie turystyki krajoobrazowej wśród osób niepełnosprawnych oraz dostarczenie im wiedzy historycznej o zwiedzonym regionie kraju. Projekt był skierowany do uczestników WTZ nr 2 w Starych Raciborach.

19) Spotkania Wrześniowe.

Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „Pomocna Dłoń” przy Domu Pomocy Społecznej w Łomży. (VI-X.2014 r.).

Projekt pt. „Spotkanie Wrześniowe” umożliwił osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu kulturalnym poprzez organizację przedstawienia teatralnego pt. „Kot w butach”.

20) Sportowych zmagani czas.

Fundacja Pomocy Zdrowiu Harmonia w Augustowie. (VII-IX.2014 r.).

Udział w projekcie spowodował zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do zajęć sportowych ogólnousprawniających oraz umożliwił udział w zawodach sportowych.

21) Porozumienie przez sztukę – XV Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach. (VIII-X.2014 r.).

W ramach programu zorganizowano spotkanie umożliwiające osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom udział w życiu kulturalnym. Wypromowano osiągnięcia artystyczne osób niepełnosprawnych poprzez popularyzację wykonanych przez nich prac.

22) „Poznać i pokochać sztukę”.

Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych i Osób Wspierających przy WTZ w Augustowie` (IX- XII. 2014 r.).

Zorganizowano konkurs twórczości artystycznej o tematyce bożonarodzeniowej dla osób niepełnosprawnych. Zorganizowano wystawę pokonkursową. Oprócz tego niepełnosprawni obejrżeli przedstawienie teatralne w ECK w Elku pt. „Opowieść wigilijna”

23) „Pełno i niepełnosprawni – aktywni razem – rodzinna wycieczka do Gołdapi i piknik sportowy”.

Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród nas” w Augustowie. (VIII-XI.2014 r.).

Osoby niepełnosprawne brały udział w dwudniowym wyjeździe krajoznawczo – rekreacyjnym.

24) „III Dąbrowski Kabareton”.

Fundacja Gama w Dąbrowie Białostockiej. (VII-XI.2014 r.).

W ramach projektu odbył się przegląd występów kabaretowych. W przeglądzie wzięły udział drużyny z 5 WTZ – ów.

25) SPOTKANIA WRZEŚNIOWE.

Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „Pomocna Dłoń” przy Domu Pomocy Społecznej w Łomży (VII-XI.2014 r.).

Udział w projekcie umożliwił osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu kulturalnym poprzez organizację koncertu muzycznego i rozwoju twórczości poprzez tworzenie kompozycji florystycznych i wikliniarskich.

26) Jesienne spotkanie ze sztuką.

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”. (VII-X.2015 r.).

W czasie projektu odbyły się warsztaty origami, indywidualna terapia logopedyczna oraz spotkanie z muzyką – wyjazd do Opery Podlaskiej.

27) „XVI Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego”.

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach. (IX –X.2015 r.).

W związku z realizacją zadania wyzwolono twórczą aktywność osób niepełnosprawnych, zachęcono niepełnosprawnych do podejmowania inicjatywy w tworzeniu własnych prac w różnych kategoriach plastycznych.

28) „Twórczo – głośno – kolorowe. Zajęcia krawieckie i muzyczne dla osób niepełnosprawnych.

Regionalne Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Sejnach. (VIII-X.2015 r.).

W trakcie zadania odbyły się zajęcia krawieckie, muzyczne. W Ośrodku Kultury odbył się musical przygotowany przez osoby niepełnosprawne.

29) „Twórczo i radośnie na Święta”.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych WTZ w Augustowie. (X-XII.2015 r.).

Zorganizowano konkurs twórczości artystycznej o tematyce bożonarodzeniowej dla osób niepełnosprawnych. Zaprezentowano prace na wystawie w Miejskim Domu Kultury.

30) Chcieć to móc – aktywnie i twórczo na łonie natury.

Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród Nas” w Augustowie. (IV-X.2015 r.).

Odbył się dwudniowy wyjazd rekreacyjno – turystyczny. Uczestnicy poznali architekturę, zabytki, dobrą kulturę i przyrodę Mazurską.

7. Prowadzenie działań na rynku pracy wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi

Zadania realizowane w ramach usług świadczonych przez **Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku**.

Cel 1- zrealizowany

Wspieranie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania planowane

- 1) Upowszechnianie informacji na temat możliwości tworzenia Zakładów Aktywności Zawodowej poprzez organizację seminariów skierowanych do podmiotów zainteresowanych tworzeniem ZAZ w województwie podlaskim.
- 2) Dofinansowanie kosztów tworzenia/działania Zakładów Aktywności Zawodowej.
- 3) Prowadzenie kampanii informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:
 - opracowanie i/lub aktualizację ulotki informacyjnej na temat korzyści z zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi (kierowanie informacji do pracodawców o możliwościach zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi, obowiązujących rozwiązaniach prawnych i możliwościach uzyskania wsparcia finansowego przez pracodawców zatrudniających osoby z zaburzeniami psychicznymi);
 - upowszechnianie ulotki na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Centrum Informacyjno-Konsultacyjnego Służb Zatrudnienia „Zielona Linia”, podczas imprez organizowanych przez WUP typu targi pracy, dni otwarte, w Agencjach Zatrudnienia woj. podlaskiego i organizacjach pracodawców;
 - opracowanie artykułów promujących zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi i opublikowanie w Biuletynie Informacyjnym WUP, cyklicznie w zależności od tematyki kolejnych wydań biuletynu.

Powyższe zadania będą finansowane w ramach środków Funduszu Pracy, PFRON i/lub przy współfinansowaniu ze środków EFS - realizacja w kolejnych latach pod warunkiem uzyskania środków.

Zadania zrealizowane:

- 1) Zorganizowano 3 spotkania informacyjne z podmiotami zainteresowanymi utworzeniem zakładów aktywności zawodowej:
 - w dniu 23.05.2013 – z przedstawicielami Starostwa Powiatowego w Suwałkach zainteresowanego utworzeniem Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku,

- w spotkaniu uczestniczyły 4 osoby,
- w dniu 23.10.2015 – z przedstawicielami Starostwa Powiatowego W Wysokiem Mazowieckiem oraz Fundacji Praca dla Niewidomych (Organizatorem Zakładu Aktywności Zawodowej w Krzyżewie) - w spotkaniu uczestniczyło 8 osób,
- w dniu 13.11.2015 r. – z przedstawicielami stowarzyszenia My dla Innych, planującego utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w Białymstoku - w spotkaniu uczestniczyły 4 osoby.

W trakcie spotkań zostały przedstawione zasady tworzenia oraz działania zakładów aktywności zawodowej, w tym możliwości pozyskania środków na dofinansowanie kosztów tworzenia oraz działania tych zakładów.

- 2) W dniach 6-7 maja 2015 r. w Lipowym Moście odbyło się seminarium tematyczne, zorganizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, w ramach realizowanego przez WUP w Białymstoku Projektu PWP „Przełamać bariery” Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy – Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem spotkania była między innymi promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, a także nawiązanie szerszej współpracy w zakresie wspierania osób w trudnym położeniu społeczno-zawodowym zamieszkujących nasz region. Podczas spotkania, w ramach dobrych praktyk, swoje doświadczenie z osobami niepełnosprawnymi, w tym z zaburzeniami psychicznymi, zaprezentował przedstawiciel Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku. W spotkaniu udział wzięli m.in. przedstawiciele samorządu województwa podlaskiego, powiatowych urzędów pracy z województwa podlaskiego, Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Białymstoku, Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku, Stowarzyszenia My dla Innych, Fundacji Rozwiązania HR. W seminarium uczestniczyło ok. 50 osób.

- 3) Dofinansowanie Zakładu Aktywności Zawodowej KRES w Zambrowie:

W dniu 21 grudnia 2012 zawarto umowę Nr 1/ZAZ/2012 pomiędzy Województwem Podlaskim a Stowarzyszeniem Krajowy Ruch Ekologiczno-Społeczny Mysiadło, w sprawie dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działania utworzonego przez ww. Stowarzyszenie Zakładu Aktywności Zawodowej KRES w Zambrowie. Ponadto, w dniu 28 kwietnia 2014 r. została zawarta Umowa Nr 1/ZAZ/BWP/14 o dofinansowanie przez Województwo Podlaskie ze środków samorządu województwa, kosztów działania ww. ZAZ,

Dofinansowanie kosztów działania ww. ZAZ wyniosło (na podstawie ww. umów):

- w 2013 roku – 319.574,89 zł (środki PFRON) – na koniec 2013 roku zakład zatrudniał 22 osoby niepełnosprawne, w tym 8 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne,
- w 2014 roku – 432.000,0 zł, w tym 407.000,0 zł ze środków PFRON, 25.000,0 zł ze środków samorządu województwa – na koniec 2014 roku zakład zatrudniał 29 osób niepełnosprawnych, w tym 11 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne,
- w 2015 roku – 536.500,0 zł (środki PFRON) – na koniec 2015 roku zakład zatrudniał 34 osoby niepełnosprawne, w tym 20 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 14 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne;

4) Dofinansowanie Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku:

W dniu 5 września 2013 r. została podpisana umowa Nr 1/ZAZ/2013 pomiędzy Województwem Podlaskim a Powiatem Suwalskim (Organizatorem ZAZ), w celu dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, kosztów utworzenia i działania Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku. Ponadto, w dniu 20 marca 2015 r. została zawarta Umowa Nr 1/ZAZ/BWP/15 o dofinansowanie przez Województwo Podlaskie ze środków samorządu województwa, kosztów działania ww. ZAZ.

Dofinansowanie kosztów działania ww. ZAZ wyniosło (na podstawie ww. umów):

- w 2013 roku – 300.000,0 zł (środki PFRON) – na koniec 2013 roku zakład zatrudniał 26 osób niepełnosprawnych, w tym 12 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne,
- w 2014 roku – 481.000,0 zł (środki PFRON) – na koniec 2014 roku zakład zatrudniał 30 osób niepełnosprawnych, w tym 13 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne,
- w 2015 roku – 657.038,0 zł, w tym 555.000,0 zł ze środków PFRON, 102.038,0 zł ze środków samorządu województwa – na koniec 2015 roku zakład zatrudniał 34 osoby niepełnosprawne, w tym 20 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 14 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne;

5) Dofinansowanie Zakładu Aktywności Zawodowej MY DLA INNYCH w Białymstoku:

Dnia 30 grudnia 2015 r. została zawarta umowa Nr 1/ZAZ/PFRON/2015 pomiędzy Województwem Podlaskim a Stowarzyszeniem *My dla Innych* o dofinansowanie kosztów działania Zakładu Aktywności Zawodowej w Białymstoku – *My dla Innych*. Zgodnie z ww. Umową kwota dofinansowania kosztów działania ww. ZAZ w roku 2016 wyniosła 184.946,0 zł. W ZAZ w Białymstoku na koniec 2015 roku zatrudnionych było 10 osób niepełnosprawnych, w tym 7 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 3 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono choroby psychiczne.

- 6) Opracowano oraz na bieżąco aktualizowano ulotkę informacyjną na temat obowiązujących rozwiązań prawnych oraz możliwości uzyskania wsparcia finansowego, a także korzyści z zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi, skierowaną do pracodawców zainteresowanych zatrudnianiem takich osób. Ulotka jest dostępna w siedzibie WUP, jest również rozpowszechniana podczas imprez organizowanych przez WUP w ramach targów pracy, dni otwartych, czy innych spotkań z różnymi instytucjami (agencje zatrudnienia, organizacje pracodawców);
- 7) Przygotowano artykuł pt. „Zatrudnianie osób z zaburzeniami psychicznymi”, który został opublikowany w Biuletynie Informacyjnym WUP w Białymstoku Nr 3/2013.

Cel 2 - zrealizowany

Organizowanie poradnictwa zawodowego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania planowane

- 1) Świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:
 - nawiązanie współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom z zaburzeniami psychicznymi;
 - udzielanie porad indywidualnych i grupowych oraz prowadzenie zajęć aktywizacyjnych mających na celu doskonalenie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, planowania kariery zawodowej, autoprezentacji, komunikacji interpersonalnej itp. skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi - realizacja ciągła w zależności od zgłaszanego zapotrzebowania.
- Powyższe zadania będą finansowane w ramach środków Funduszu Pracy.

Zadania zrealizowane

- 1) nawiązano współpracę z instytucjami zajmującymi się obsługą osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, poprzez zorganizowanie w dniu 01.03.2013 seminarium pt. „Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych”, w trakcie którego zaprezentowano ofertę usług poradnictwa zawodowego świadczonego przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku Oddział Terenowy w Suwałkach. Uczestniczyli w nim przedstawiciele Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach, Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Zygmunta Augusta w Augustowie, Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Stowarzyszenia „Aktywni tak samo” w Suwałkach;
- 2) przeszkolono 10 doradców zawodowych z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku w temacie „Praca doradcza z klientem z zaburzeniami psychicznymi” w dniach 25-27.09.2013;
- 3) nawiązano kontakt ze Stowarzyszeniem na rzecz Rehabilitacji Psychiatrycznej „Klub Przyszań” w Białymstoku w listopadzie 2013 roku i przedstawiono ofertę przeprowadzenia przez doradców zawodowych z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku zajęć grupowych z zakresu aktywizacji zawodowej skierowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi (organizacja nie zgłosiła zapotrzebowania na oferowane usługi);
- 4) zorganizowano w dniu 31.03.2014 spotkanie z lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, w celu podejmowania współpracy i promowania usług poradnictwa zawodowego świadczonych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku oraz inicjatyw WUP takich jak projekt pn. PWP „Przełamać bariery” realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4. Niepełnosprawni na rynku pracy. Zaproszono m.in. Stowarzyszenie na rzecz Rehabilitacji Psychiatrycznej „Klub Przyszań” w Białymstoku, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Białymstoku, Środowiskowe Domy Samopomocy w Białymstoku, Stowarzyszenie „My Dla Innych” w Białymstoku. W spotkaniu uczestniczyło 17 osób;
- 5) nawiązano współpracę z Fundacją Aktywizacja Centrum Edukacji i Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w Białymstoku w wyniku czego doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku brali udział w czterech edycjach Regionalnych Targów Pracy dla Osób z Niepełnosprawnością odbywających się w dniach 13.11.2013, 24.01.2014, 19.11.2014,

- 03.12.2015, gdzie udzielili informacji i konsultacji zawodowych ok. 400 osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) przeszkolono 14 doradców zawodowych z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku w zakresie organizacji wsparcia dla osób z niepełnosprawnością, w tym z zaburzeniami psychicznymi, przy wykorzystaniu modelu zatrudnienia wspomaganego i usług trenera pracy z elementami job-coachingu w dniach 5-6.06.2014;
 - 7) w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku Oddział Terenowy w Suwałkach zorganizowano w dniu 26.06.2014 spotkanie informacyjne skierowane do organizacji pozarządowych oraz pracodawców pt. „Zatrudnianie osób niepełnosprawnych”, w celu omówienia zasad zatrudniania osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi i promowania wynikających z tego korzyści. W spotkaniu uczestniczyły 23 osoby, m.in. przedstawiciele Ośrodka Wsparcia w Lipniaku działającego na rzecz osób po kryzysach psychicznych oraz lokalni pracodawcy m.in. Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Suwałkach sp. z o.o.;
 - 8) nawiązano współpracę z Polskim Forum Osób Niepełnosprawnych i zorganizowano w dniu 20.02.2015 szkolenie pt. „Trener pracy - nowa perspektywa zatrudniania osób niepełnosprawnych” dla 20 doradców zawodowych z 13 powiatowych urzędów pracy, zajmujących się obsługą osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, aby dostarczyć im wiedzy na temat funkcji trenera pracy w procesie aktywizacji zawodowej i upowszechnić rezultaty projektu PFON;
 - 9) nawiązano współpracę z Departamentem Spraw Społecznych Referatem Profilaktyki i ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miejskiego w Białymstoku w celu wymiany informacji na temat możliwości wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, oraz uczestniczono w dniu 07.10.2015 w spotkaniu dotyczącym problemu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w ramach prac nad projektem „Miejskiego programu działań na rzecz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020”;
 - 10) nawiązano współpracę z Zakładem Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku i w dniu 02.01.2015 zawarto porozumienie w zakresie poradnictwa zawodowego dla pracowników Zakładu, w wyniku czego udzielono indywidualnych konsultacji zawodowych 16 osobom;
 - 11) doradcy zawodowi z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku opracowali materiały informacyjne (informatory, ulotki) na temat Spółdzielni Socjalnych, Zakładów Aktywności Zawodowej

i Zakładów Pracy Chronionej funkcjonujących w województwie podlaskim oraz uprawnień osób niepełnosprawnych, w celu upowszechniania form wspieranego zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz udostępniali wszystkim zainteresowanym, również na stronie internetowej WUP-u.

- 12) opracowano i zrealizowano projekt ponadnarodowy pn. PWP „Przełamać bariery” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4. Niepełnosprawni na rynku pracy. Okres realizacji projektu: 01.12.2013 r. –30.06.2015 r. Wartość projektu: 1.755.250,00 zł. W ramach projektu kompleksowym wsparciem doradców zawodowych i trenerów pracy objęto 55 osób niepełnosprawnych, w tym 11 osób z zaburzeniami psychicznymi. Osoby te skorzystały z grupowego poradnictwa psychologicznego i psychospołecznego, którego celem było zwiększenie motywacji i samooceny uczestników projektu, a także identyfikacja problemów dotyczących funkcjonowania w społeczeństwie, z indywidualnego poradnictwa zawodowego, którego celem było określenie potencjału zawodowego i ocena zdolności do pracy, ze szkoleń z zakresu aktywizacji zawodowej mających na celu zapoznanie się z technikami aktywnego poszukiwania pracy, ze szkoleń zawodowych takich jak Pracownik administracyjno-biurowy i Pracownik gospodarczy, ze staży zawodowych trwających od 3 do 6 miesięcy oraz usług rehabilitacyjnych;
- 13) doradcy zawodowi z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku udzielali indywidualnych i grupowych porad zawodowych osobom niepełnosprawnym z zaburzeniami psychicznymi w ramach działalności Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku, „Punktu Informacyjnego dla osób niepełnosprawnych” w Łomży, w ramach współpracy z Caritas Archidiecezji Białostockiej Domem dla Bezdomnych w Białymstoku oraz Domem Osób Bezdomnych i Najuboższych Monar-Markot w Garbasie, gdzie pełnili dyżury doradcze, w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Suwałkach, gdzie realizowali Program Aktywizacja i Integracja oraz w ramach współpracy ze Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Suwałkach. Doradcy zawodowi prowadzili też zajęcia informacyjno-aktywizacyjne skierowane do osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, takie jak „Rynek pracy – moje szanse na pracę zawodową” dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Białymstoku i „Rynek pracy a niepełnosprawność” w Środowiskowym Domu Samopomocy w Suwałkach. Usługi świadczone przez doradców zawodowych, zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej, dostarczyły osobom niepełnosprawnym z zaburzeniami psychicznymi licznych

umiejętności niezbędnych na rynku pracy m.in. z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, autoprezentacji, komunikacji interpersonalnej oraz pomogły zaplanować karierę zawodową czy podjąć zatrudnienie.

Uwaga: Wykazanie liczby porad czy liczby osób z zaburzeniami psychicznymi, które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej świadczonych przez Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku jest trudne ze względu na brak pełnych danych. Informacje ewidencjonowane przez WUP dotyczą wyłącznie liczby osób posiadających orzeczoną stopień niepełnosprawności z tytułu chorób psychicznych, które dobrowolnie ujawniły te informacje na swój temat doradcy zawodowemu. W związku z tym faktyczna populacja osób z zaburzeniami psychicznymi, którym świadczone usługi poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w Wojewódzkim Urzędzie w Pracy w Białymstoku może być znacznie większa niż wskazują na to zaprezentowane dane.

8. Koordynowanie działań realizowanych na terenie województwa podlaskiego w ramach Programu Regionalnego

Priorytet realizowany przez **Departament Zdrowia UMWP.**

Cel 1 - zrealizowany

Współpraca i wymiana informacji z powiatowymi samorządami terytorialnymi, stowarzyszeniami, fundacjami, uczelniami, itp.

Zadania planowane

Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego raz w roku miał występować do samorządów powiatowych z prośbą o przesłanie informacji o działaniach planowanych do realizacji w ramach Programów Powiatowych, celem ustalenia zakresu ewentualnej współpracy.

Ponadto Departament Zdrowia miał prowadzić działania mające na celu pozyskanie do współpracy: stowarzyszeń, fundacji, uczelni wyższych itp.

Współpraca z wyżej wymienionymi podmiotami miała dotyczyć w szczególności kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleń.

Za koordynację działań odpowiedzialni mieli być członkowie Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego.

Zadania zrealizowane:

Departament Zdrowia w miarę możliwości na bieżącą współpracował z w/w podmiotami w celu współdziałania i wymiany informacji (spotkania, konferencje, finansowanie projektów organizacji pożytku publicznego itp. opisane przy wcześniejszych celach).

9. Podejmowanie działań na rzecz uruchomienia stacjonarnego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży

Priorytet realizowany przez **Departament Zdrowia UMWP**.

Cel 1 – niezrealizowany mimo podejmowania działań wspierających

Uruchomienie stacjonarnego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży.

Zadania

Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego miał nawiązać współpracę z Konsultantem Wojewódzkim ds. psychiatrii dzieci i młodzieży, dyrektorami podmiotów leczniczych, przedstawicielami Podlaskiego Wojewódzkiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia i samorządami terytorialnymi niższego szczebla w celu utworzenia wspomnianego oddziału. Zgodnie z założeniami Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego województwo podlaskie winno dysponować 48 łózkami w ramach całodobowej opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży.

Kalendarium zdarzeń związanych z likwidacją Oddziału Psychiatrii Dziecięcej w Samodzielnym Publicznym Psychiatrycznym ZOZ w Choroszcy oraz działania, które zostały podjęte by zrealizować w/w cel:

- 1) **2010 rok** – Dyrektor SPP ZOZ w Choroszcy podejmuje decyzję o zmniejszeniu z 20 do 10 liczby łóżek w Oddziale Psychiatrii Dziecięcej, co pozwoliło na spełnienie wymogów NFZ w zakresie zatrudnienia wymaganej liczby lekarzy specjalistów w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży w stosunku do zarejestrowanej liczby łóżek.
- 2) **1 grudnia 2010 r.** - wniosek Dyrektora SPP ZOZ w Choroszcy do Zarządu Województwa Podlaskiego o wyrażenie opinii ws. czasowego zaprzestania działalności przez:

- Oddział Psychiatrii Dziecięcej,
- Dzienny Oddział Psychiatryczny dla Młodzieży,
- Poradnię dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Psychicznymi

uzasadnienie: posiadanie 1 lekarza specjalisty w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży w okresie wypowiedzenia umowy o pracę z terminem rozwiązania umowy z dniem 31.12.2010 r. i niespełnienie warunków NFZ

- 3) **15 grudnia 2010 r.** pozytywna opinia Zarządu Województwa Podlaskiego na czasowe zaprzestanie działalności przez ww. komórki organizacyjne na okres 3 miesięcy, tj. od dnia 1.01.2011 r. do dnia 31.03.2011 r.
- 4) **29 grudnia 2010 r.** – POW NFZ po analizie sytuacji w zakresie możliwości zabezpieczenia świadczeń przez inne podmioty lecznicze, nie wyraża zgody SPP ZOZ w Choroszcy na przerwę w udzielaniu świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży (świadczenia całodobowe, dzienne i ambulatoryjne).
- 5) **21 stycznia 2011 r.** – decyzja Wojewody Podlaskiego o odmowie wyrażenia zgody na czasowe zaprzestanie działalności przez Oddział Psychiatrii Dziecięcej, Dzienny Oddział Psychiatryczny dla Młodzieży i Poradnię dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Psychicznymi
uzasadnienie: brak personelu właściwego do udzielania świadczeń zdrowotnych nie może stanowić przesłanki do uzyskania zgody na czasowe zaprzestanie działalności, ponieważ kierownik szpitala i organ założycielski powinni podjąć skuteczne działania, które zniwelują skutki takiego zdarzenia.
- 6) **4 lutego 2011 r.** – Dyrektor SPP ZOZ w Choroszcy składa odwołanie od decyzji Wojewody Podlaskiego do Ministra Zdrowia.
- 7) **4 lutego 2011 r.**- Dyrektor POW NFZ rozwiązuje z SPP ZOZ w Choroszcy umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie psychiatrii dziecięcej (świadczenia stacjonarne, dzienne i ambulatoryjne) z powodu niespełnienia wymaganych warunków i ogłasza postępowania konkursowe na udzielanie świadczeń w tych zakresach. Jednocześnie Dyrektor POW NFZ stwierdza, że Szpitalny Oddział Ratunkowy funkcjonujący w strukturze UDSK jako jedyny właściwy oddział w województwie zobowiązany jest do udzielania świadczeń zdrowotnych wszystkim osobom małoletnim, którzy potrzebują takich świadczeń ze względu na zagrożenia życia lub zdrowia.
- 8) **8 lutego 2011 r.** –Zarząd Województwa Podlaskiego występuje do Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z prośbą o rozważenie możliwości utworzenia oddziału psychiatrii dziecięcej w strukturze organizacyjnej Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala

Klinicznego w Białymstoku. Identyczna prośba zostaje również skierowana do Dyrektora Specjalistycznego Psychiatrycznego SPZOZ w Suwałkach. W odpowiedzi, zarówno Rektor UM, jak i Dyrektor Specjalistycznego Psychiatrycznego SPZOZ w Suwałkach informują, że nie posiadają możliwości kadrowych i lokalowych na uruchomienie stacjonarnego oddziału, w którym byliby hospitalizowani małoletni pacjenci ze schorzeniami psychicznymi. Konsultant wojewódzki w dziedzinie psychiatrii – Pani dr hab. Agata Szulc wskazywała jako jedno z możliwych rozwiązań ewentualne utworzenie oddziału psychiatrii dziecięcej w Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Białymstoku, jednak po rozmowach z Dyrektorem UDSK przekonała się, że jest to niemożliwe ponieważ Szpital nie posiada odpowiedniej liczby specjalistów i warunków lokalowych.

- 9) **22 lutego 2011 r.** – Dyrektor Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku informuje POW NFZ, że Szpital nie spełnia żadnych wymogów do przyjmowania małoletnich pacjentów ze schorzeniami psychicznymi.
- 10) **14 marca 2011 r.** – Minister Zdrowia utrzymuje w mocy decyzję Wojewody Podlaskiego o odmowie wyrażenia zgody na czasowe zaprzestanie działalności przez Oddział Psychiatrii Dziecięcej, Dzienny Oddział Psychiatryczny dla Młodzieży i Poradnię dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Psychicznymi
- 11) **22 lutego 2012 r.** – Wojewoda jako organ rejestrowy wykreśla z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą ww. komórki organizacyjne.
- 12) **W I kwartale 2012 r.** przy okazji prowadzenia przez przedstawicieli Zarządu Województwa Podlaskiego negocjacji ze Starostą Siemiatyckim o połączeniu SP ZOL dla Dzieci i Młodzieży w Bacikach Średnich z SPZOZ w Siemiatyczach, pojawiła się koncepcja utworzenia, po połączeniu, oddziału psychiatrii dziecięcej w strukturze SPZOZ w Siemiatyczach (na bazie wyremontowanych pomieszczeń po ZOL w Bacikach Średnich).
- 13) **29 maja 2013 r.** – z inicjatywy Członka Zarządu Województwa Podlaskiego – Pana Karola Pileckiego odbyło się w UMWP spotkanie dotyczące utworzenia w województwie podlaskim całodobowego oddziału psychiatrii dziecięcej. W spotkaniu udział wzięli m.in.: przedstawiciel Ministra Zdrowia, przedstawiciel Rektora UM – Pan Prof. Zenon Mariak, Konsultant Wojewódzki w dziedzinie psychiatrii dziecięcej – Pani Dr Halina Kądziała – Olech, Dyrektor POW NFZ – Pan Jacek Roleder, Dyrektor SPP ZOZ w Choroszczy, Dyrektor SPZOZ w Siemiatyczach. Podczas spotkania osiągnięto porozumienie, że należy dołożyć wszelkich starań aby całodobowy oddział psychiatrii dzieci i młodzieży powstał

w strukturze organizacyjnej SPZOZ w Siemiatyczach, na bazie SP ZOL dla Dzieci i Młodzieży w Bacikach Średnich, zgodnie z zawartym porozumieniem o połączeniu tych Zakładów.

- 14) **20 listopada 2013 r.** - Zarząd Województwa Podlaskiego, realizując postanowienia zawartego w dniu 11 stycznia 2013 r. porozumienia o połączeniu SP ZOL w Bacikach Średnich z SPZOZ w Siemiatyczach, udziela dotacji celowej SPZOZ w Siemiatyczach w kwocie 300 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania „Adaptacja pomieszczeń budynku szkolno-administracyjnego w Bacikach Średnich celem utworzenia oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży. Przedmiotowa dotacja została wykorzystana w całości i prawidłowo rozliczona.
- 15) **3 listopada 2014 r.** – wizytacja pomieszczeń w Bacikach Średnich, w których planowane jest utworzenie oddziału psychiatrii dziecięcej przez Konsultanta krajowego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży – Panią Dr hab. Małgorzatę Jonas-Kozik oraz przedstawiciela Rzecznika Praw Dziecka – Panią Elżbietę Karasek. Opinia pozytywna nt. oddziału z zaleceniami dotyczącymi obsady lekarskiej oraz wykonania drobnych prac zwiększających bezpieczeństwo przyszłych pacjentów.
- 16) **Grudzień 2015 r.** - wobec niemożności podjęcia przez SPZOZ w Siemiatyczach działalności w zakresie psychiatrii dziecięcej - w związku z brakiem możliwości zatrudnienia odpowiedniej kadry lekarskiej (deficyt lekarzy specjalistów w zakresie psychiatrii dziecięcej, brak w województwie podlaskim jednostki naukowo-dydaktycznej z zakresu psychiatrii wieku rozwojowego oraz brak ośrodków szkoleniowych posiadających akredytację do prowadzenia specjalizacji w zakresie psychiatrii dziecięcej), Starosta Siemiatycki zwraca się do Zarządu Województwa Podlaskiego z wnioskiem o zmianę przeznaczenia pomieszczeń w Bacikach Średnich, które miały być wykorzystywane na prowadzenie działalności przez oddział psychiatrii dziecięcej, na inny rodzaj działalności leczniczej (świadczenia rehabilitacyjne w ośrodku dziennym dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego). Zarząd Województwa Podlaskiego przychyła się do tego wniosku.

W chwili obecnej stacjonarne świadczenia w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży nie są zabezpieczone na terenie województwa podlaskiego. Najbliższe podmioty lecznicze posiadające umowę z NFZ na udzielanie stacjonarnych świadczeń w zakresie psychiatrii dziecięcej, znajdują się na terenie województwa mazowieckiego (Instytut Psychiatrii

i Neurologii w Warszawie, SP Dziecięcy Szpital Kliniczny Warszawa-Śródmieście, Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii Sp z o.o. w Zagórz - Filia w Józefowie) oraz na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie). Wobec powyższego do tych podmiotów trafiają małoletni pacjenci ze schorzeniami psychicznymi na planowe leczenie. Istnieje natomiast problem z hospitalizacją tej grupy pacjentów w sytuacjach nagłych zagrażających życiu i zdrowiu pacjenta.

Tab. 1. REALIZACJA DZIAŁAŃ WEDŁUG ZAPLANOWANEGO HARMONOGRAMU W ODNIESIENIU DO CELÓW NPOZP

Cel główny 1 NPOZP: promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cele szczegółowe NPOZP	Priorytety Programu Regionalnego	Cele w ramach priorytetów Programu regionalnego	Zadania w ramach celów Programu regionalnego	Finansowanie	Przykładowe wskaźniki	Czas realizacji	Realizatorzy
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu oraz 1.3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi	1. Podnoszenie poziomu wiedzy na temat problemów i potrzeb w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.	Podnoszenie poziomu wiedzy osób zarządzających (decydentów)	Organizacja konferencji/spotkań	Budżet Województwa Podlaskiego	2 spotkania – 30 uczestników	lata 2013 - 2015	UMWP, członkowie Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego o Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego
		Podnoszenie poziomu wiedzy wybranych grup społecznych	Organizacja konferencji/spotkań	Budżet Województwa Podlaskiego	1 konferencja – 150 uczestników	lata 2014 - 2015	
	2. Edukacja w zakresie zapobiegania chorobom psychicznym i zaburzeniom zachowania oraz dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	Promowanie zdrowia psychicznego wśród wybranych grup społecznych	Ustalenie priorytetów promocji zdrowia psychicznego i opracowanie planu działań, które będą podejmowane w okresie realizacji Programu.	Budżet Województwa Podlaskiego	nie zrealizowano	lata 2013 - 2015	
		Kształtowanie postaw zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	Realizacja kampanii społecznych	Budżet Województwa Podlaskiego	1 program telewizyjny w TVP Oddział w Białymstoku – „Recepta na zdrowie” na temat autyzmu	lata 2014 - 2015	
		Szkolenie wybranych grup zawodowych	Realizacja projektów szkoleniowych dotyczących metod zapobiegania zaburzeniom psychicznym i zaburzeniom zachowania	Źródła zewnętrzne (projekty ministerialne, środki Unii Europejskiej, itp.)	nie zrealizowano	lata 2014 - 2015	
1.1. <i>jak wyżej</i>	3. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego działającymi w obszarze profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego	Wspieranie działań prewencyjno-promocyjnych służących zapobieganiu zaburzeniom psychicznym oraz ograniczaniu ich skutków w szczególności u dzieci i młodzieży	Zadania znane są co roku po rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w ramach Programu współpracy Województwa Podlaskiego z organizacjami pozarządowymi na dany rok	Budżet Województwa Podlaskiego	9	lata 2013 - 2015	organizacje pozarządowe

Cel główny 1 NPOZP: promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cele szczegółowe NPOZP	Priorytety Programu Regionalnego	Cele w ramach priorytetów Programu regionalnego	Zadania w ramach celów Programu regionalnego	Finansowanie	Przykładowe wskaźniki	Czas realizacji	Realizatorzy
1	2	3	4	5	6	7	8
1.4. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu	4. Informowanie o dostępnej pomocy psychiatrycznej, psychologicznej i środowiskowej	Opracowanie i udostępnienie informatora o dostępnej na terenie województwa pomocy w zakresie opieki psychiatrycznej i psychologicznej	Zgromadzenie danych do informatora, opracowanie projektu i zakresu danych, które zostaną w nim zawarte, ustalenie formy w jakiej będzie opublikowany	Budżet Województwa Podlaskiego	nie zrealizowano	lata 2013 - 2015	Departament Zdrowia UMWP, samorządy terytorialne niższego szczebla
		Wspieranie działań na rzecz poprawy dostępu do informacji na temat środowiskowych form opieki (ośrodków wsparcia)	Współpraca i wymiana informacji (z samorządami terytorialnymi) na temat możliwości oraz potrzeb tworzenia mieszkań chronionych, domów pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub podejmowanie innych działań mających na celu promowanie tworzenia powyższych form środowiskowych	nie dotyczy	nie dotyczy	Lata 2013 - 2015	
2.1. Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej	5. Wspieranie zrównoważonego rozwoju różnych form opieki psychiatrycznej na terenie województwa podlaskiego	Optimalizacja rozmieszczenia centrów zdrowia psychicznego na terenie województwa	Uzgadnianie lokalizacji i obszaru działania centrów zdrowia psychicznego z samorządami powiatowymi	nie dotyczy	nie zrealizowano	lata 2013 - 2015	JST niższego szczebla, Departament Zdrowia UMWP, członkowie Woj. Zespołu Koor.

Cel główny NPOZP 2: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym							
Cele szczegółowe NPOZP	Priorytety Programu Regionalnego	Cele w ramach priorytetów Programu regionalnego	Zadania w ramach celów Programu regionalnego	Finansowanie	Przykładowe wskaźniki	Czas realizacji	Realizatorzy
2.2. Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego	6. Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzinom	Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne dla rodzin osób niepełnosprawnych	Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne (poradnictwo i prowadzenie grup terapeutycznych) dla rodzin osób niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi	Budżet Województwa Podlaskiego	10 rodzin, 18 rodziców, 21 uczniów, 70 osób (osoby niepełnosprawne w tym chore psychicznie)	lata 2013 - 2015	ROPS, organizacje pozarządowe
		Wspieranie działań w zakresie dostępu osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w kulturze, sporcie oraz wypoczynku	Wsparcie działań w zakresie poprawy dostępu do wydarzeń kulturalnych, sportowych oraz wypoczynku poprzez dofinansowanie przedsięwzięć aktywizujących osoby niepełnosprawne, w tym osoby z zaburzeniami psychicznymi	Budżet Województwa Podlaskiego	2 199 osób, 10 grup teatralnych ŚDS, 13 zespołów, (osoby niepełnosprawne w tym chore psychicznie)	lata 2013 - 2015	
Cel główny NPOZP 2: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym							
Cele szczegółowe NPOZP	Priorytety Programu Regionalnego	Cele w ramach priorytetów Programu regionalnego	Zadania w ramach celów Programu regionalnego	Finansowanie	Przykładowe wskaźniki	Czas realizacji	Realizatorzy
1	2	3	4	5	6	7	8
2.3. Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi	7. Prowadzenie działań w ramach rynku pracy wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi	Wspieranie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi	Upowszechnianie informacji na temat możliwości tworzenia Zakładów Aktywności Zawodowej poprzez organizację seminariów skierowanych do podmiotów zainteresowanych tworzeniem ZAZ	w ramach środków własnych WUP z Funduszu Pracy	Liczba indywidualnych konsultacji, spotkań z podmiotami zainteresowanymi utworzeniem ZAZ: 3, liczba seminariów - 1	lata 2013 - 2015	WUP
			Dofinansowanie tworzenia/działania Zakładów Aktywności Zawodowej	w ramach środków PFRON	Liczba zawartych umów na dofinansowanie kosztów tworzenia/działania ZAZ: 5	lata 2013 - 2015	
			Prowadzenie kampanii informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi	w ramach środków własnych WUP z Funduszu Pracy i/ lub przy współfinan. ze środków EFS	Projekt/aktualizacja ulotki: 1, liczba artykułów/publikacji: 1	lata 2013-2015	

		Organizowanie poradnictwa zawodowego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi	Świadczenie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.	w ramach środków własnych WUP z Funduszu Pracy	Liczba porad (indywidualnych): 70, liczba zorganizowanych zajęć (w tym porad grupowych): 21	lata 2013 - 2015	
Cel główny NPOZP 2: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym							
Cele szczegółowe NPOZP	Priorytety Programu Regionalnego	Cele w ramach priorytetów Programu regionalnego	Zadania w ramach celów Programu regionalnego	Finansowanie	Przykładowe wskaźniki	Czas realizacji	Realizatorzy
1	2	3	4	5	6	7	8
2.4. Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy	8. Koordynowanie działań realizowanych na terenie województwa podlaskiego w ramach Programu Regionalnego	Współpraca i wymiana informacji z samorządami terytorialnymi powiatowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, uczelniami, itp.	Współpraca w realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnych oraz szkoleń (dotyczy w szczególności Priorytetów 2, 4, 5 i 6)	nie dotyczy	nie dotyczy	lata 2013 - 2015	Departament Zdrowia UMWP
	Podejmowanie działań na rzecz uruchomienia stacjonarnego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży	Uruchomienie stacjonarnego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży	podjęcie współpracy z Konsultantem Wojewódzkim ds. psychiatrii dzieci i młodzieży, przedstawicielami POW NFZ i samorządami terytorialnymi w celu utworzenia stacjonarnego oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży	nie dotyczy	nie dotyczy	lata 2013 - 2015	

Tab. 2. SZCZEGÓŁOWE DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PRIORYTETU 3. WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI DZIAŁAJĄCYMI W OBSZARZE PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO DEPARTAMENT ZDROWIA UMWP - PROJEKTY ZREALIZOWANE PRZEZ ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Nr	Organizacja	Nazwa projektu	Data	Liczba uczestników	Krótką charakterystyka (maksymalnie 5 zdań)
1.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Psychiatrii i Psychoterapii Dzieci i Młodzieży EMPATIS w Białymstoku	„W świecie trudnych emocji” – cykl zajęć dla dzieci i wychowawców w wybranej placówce opiekuńczo-wychowawczej	IV-XII 2014	45	Przeprowadzenie cyklu warsztatów i spotkań psycho-edukacyjnych skierowanych do dzieci w wieku szkolnym i wychowawców z placówek opiekuńczo-wychowawczych poprzez dostarczanie pozytywnych doświadczeń poznawczych, rozwoju umiejętności społecznych, komunikacyjnych i efektywne sposoby radzenia sobie z emocjami
2.	Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA Oddział Białostocki	„Lepsze jutro”	IV-XII 2014	40	Uruchomienie dodatkowych usług wsparcia psychologiczno-psychiatrycznego w Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny w formie działań konsultacyjnych, diagnostycznych i terapeutycznych.
3.	Krajowe Towarzystwo Autyzmu oddział w Białymstoku	„Mam prawo do...Karta Praw Osób z Autyzmem”	02-03.04. 2014	150	I Sympozjum Naukowe podczas obchodu Światowego Miesiąca Wiedzy na temat Autyzmu 2014 w ramach którego zorganizowano: - happening „Zaświeć się na niebiesko dla autyzmu”. - Warsztaty dla rodziców i profesjonalistów „Komunikacja pomiędzy osobami autystycznymi a nerotypowymi”.
4.	Stowarzyszenie „Feniks	Warsztaty „Sam się leczysz” narzędziem do zapobiegania zaburzeniom psychicznym i ograniczenia ich skutków oraz otwarciem do uczestnictwa w grupie samopomocowej osób z problemami zdrowia psychicznego	IV-XII 2014	25	Warsztaty skierowane do osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego przebywających w oddziałach otwartych Szpitala Psychiatrycznego im. dr. S. Deresza w Choroszczu
5.	Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Łomży	„Razem jesteśmy silni. Punkt Konsultacyjno-Informacyjny i grupa wsparcia dla rodzin dzieci ze spektrum autyzmu”	IV-XII 2015	20	Prowadzenie przez Stowarzyszenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego świadczącego usługi doradcze dla rodzin dzieci ze spektrum autyzmu (lub jego podejrzeniem) oraz na funkcjonowaniu grupy wsparcia dla tych rodzin z terenów miast i gmin powiatów: łomżyńskiego, zambrowskiego, kolneńskiego, grajewskiego, wysokomazowieckiego. Dodatkowo utworzono Grupę Wsparcia Rodziców dzieci ze spektrum autyzmu, w ramach której odbywały się comiesięczne spotkania ze specjalistami.

6.	Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA Oddział Białostocki	„W dobrą stronę” – działania w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży z ryzykiem zaburzeń psychicznych oraz ich opiekunom i rodzinom.	IV-XII 2015	35	Głównym celem projektu była pomoc dzieciom i młodzieży z ryzykiem zaburzeń psychicznych oraz ich rodzinom i opiekunom. W ramach realizacji projektu Stowarzyszenie poszerzyło ofertę o dodatkowe oddziaływania pomocowe, tj.: - uruchomienie grupy terapeutycznej dla dzieci z ryzykiem zaburzeń psychicznych oraz w sytuacji kryzysu – dzieci w wieku szkolnym, - uruchomienie grupy psychoedukacyjnej dla rodziców dzieci z ryzykiem zaburzeń psychicznych, - dyżur psychologa klinicznego.
7.	Stowarzyszenie „Feniks” Białystok	Plener sportowo-rehabilitacyjny połączony z codziennymi zajęciami samorozwojowo-edukacyjnymi jako narzędzie służące zapobieganiu nawrotom choroby i ograniczeniu skutków zaburzeń psychicznych	IV-XII 2015	30	Zorganizowanie pleneru sportowo-rehabilitacyjnego z wykorzystaniem różnych metod rehabilitacyjnych. Plener skierowany do osób z zaburzeniami psychicznymi, które uczestniczą aktywnie w życiu Stowarzyszenia „Feniks”.
8.	Fundacja NGO w Suwałkach	„Twoje zdrowie w Twoich rękach”	IV-XII 2015	40	Zorganizowanie specjalistycznej pomocy psychoterapeutycznej i psychiatrycznej osobom znajdującym się w kryzysie, nieradzącym sobie z emocjami, przeżywającymi trudności adaptacyjne, kłopoty rodzinne i społeczne (poradnictwo psychiatry, zajęcia psychoterapii grupowej).
9.	Krajowe Towarzystwo Autyzmu Oddział w Białymstoku	Pozytywna profilaktyka trudnych zachowań	IV-XII 2015	150	W ramach programu zostaną zrealizowane następujące działania: - szkolenia dla profesjonalistów bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji dzieci i młodzieży z autyzmem: komunikacja, interakcja i mediacja, - warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży z autyzmem „Jak rozmawiać z dzieckiem autystycznym, jak je wychowywać” - szkolenie „Seksualność osób niepełnosprawnych”

Tab. 3. SZCZEGÓŁOWE DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PRIORYTETU 6. WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZADOWYCH W ZAKRESIE POMOCY OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI ORAZ ICH RODZINOM REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ - Cel 1 Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne dla rodzin osób niepełnosprawnych.				
Nr	Działanie (wsparcie psychologiczno – terapeutyczne dla rodzin osób niepełnosprawnych)	Data	Liczba uczestników	Krótką charakterystyka
1.	„AKTYWIZUJĘ – WSPIERAM – NIE WYRĘCZAM”- wsparcie psychologiczno – terapeutyczne dla członków rodzin osób niepełnosprawnych intelektualnie. Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Niepełnosprawnych Intelektualnie „AKTYWNI” w Białymstoku	V-XII 2013 r.	10 rodzin	Comiesięczne spotkania grup wsparcia, szkolenia i warsztaty dla członków 10 rodzin zakwalifikowanych do projektu. Podczas spotkań rodzice zapoznali się z informacjami na temat różnych metod rehabilitacji i aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Warsztaty komunikacyjne, teatralne i socjoterapeutyczne wpłynęły na rozwój osobisty i poprawę relacji w rodzinie. Rodzice wzięli też udział w szkoleniu z zakresu seksualności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz udzielania pierwszej pomocy. Oprócz tego zrealizowano 320 h dyżurów przy telefonie w siedzibie ODP Stowarzyszenia Aktywni.
2.	POMÓŻMY SOBIE NAWZAJEM – PSYCHOLOGICZNO – TERAPEUTYCZNE WSPARCIE RODZIN Z OSOBĄ NIEPEŁNOSPRAWNĄ <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród Nas” w Augustowie</i>	IV-XII.2013	18 osób (rodzice) 21 osób (uczniowie)	18 rodziców skorzystało z indywidualnych spotkań, w tym 5 rodziców spotkało się z psychiatrą, 5 rodziców z ginekologiem i 8 z psychologiem. 21 uczniów skorzystało z indywidualnych spotkań z psychologiem. Uczestnicy zadania poznali sposoby rozwiązywania problemów życia codziennego. Nabyli umiejętność poprawiania relacji rodzic – dziecko, rodzice poszerzyli swoje kompetencje wychowawcze.
3.	„Zamknięci w sobie i w domu” – psychologiczno – terapeutyczne spotkanie rodzin osób niepełnosprawnych <i>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach</i>	IV-IX.2013	70 osób	Zorganizowano warsztaty psychologiczno – terapeutyczne dla rodziców i opiekunów osób niepełnosprawnych, w wyniku których otrzymali pomoc, wsparcie i wskazówki do radzenia sobie w codziennych relacjach z dziećmi.

Tab. 4. SZCZEGÓŁOWE DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PRIORYTETU 6. WSPARCIE ORGANIZACJI POZARZADOWYCH W ZAKRESIE POMOCY OSOBOM Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI ORAZ ICH RODZINOM REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ - Cel 2 Wspieranie działań w zakresie dostępu osób niepełnosprawnych do uczestnictwa w kulturze, sporcie oraz wypoczynku.

Nr	Działanie (wydarzenie kulturalne, sportowe, wypoczynek)	Data	Liczba uczestników	Krótką charakterystyka
1.	CHWILA Z KULTURĄ – program aktywizujący społecznie osoby niepełnosprawne <i>Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Społecznej w Augustowie</i>	20.06.2013	40 osób	Działania przeprowadzone w ramach projektu spowodowały podjęcie aktywności społecznej przez osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi. W dniu 20 czerwca 2013 r. odbył się wyjazd do Opery i Filharmonii Podlaskiej na spektakl „Upiór w Operze”
2.	„Jesteśmy ciekawi ...” - <i>Stowarzyszenie „Aktywnie Przeciw Depresji” w Białymstoku</i>	23.05.2013	30 osób	Mieszkańcy DPS „Spokojna przystań” w Garbarach uczestniczyli w wycieczce do Lublina. Rezultatami realizacji projektu było wyjście poza miejsce pobytu czyli DPS, poznanie nowych, ciekawych miejsc, nabycie umiejętności zachowania się w grupie podczas zwiedzania.
3.	„Szlakiem Orlich Gniazd” czyli osoby niepełnosprawne poznają historię i walory turystyczne wyżyny krakowsko – częstochowskiej. - <i>Stowarzyszenie Pomocy Szansa w Charsznicy</i>	IV-VII.2013	30 osób	Zorganizowano trzydniową wycieczkę szlakiem orlich gniazd. Osoby niepełnosprawne zwiedziły zamki królewskie znajdujące się na Jurze Krakowsko – Częstochowskiej. Zorganizowano cztery spotkania edukacyjne z zakresu historii zwiedzonych obiektów. Przygotowano reportaż dokumentalny z odbytej wycieczki.
4.	„Cykl zajęć sportowych, twórczych i rekreacyjno – kulturalnych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w ramach Klubu Aktywizacji ON” - <i>Stowarzyszenie „MY DLA INNYCH” w Białymstoku</i>	IV.-XII.2013	27 osób w tym 10 osób chorych psychicznie	Realizacja projektu polegała na systematycznych zajęciach ruchowych (kinezyterapia, taniec nowoczesny, piłka nożna, nordic – walking), zajęciach twórczych (decoupage, papieroplastyka, papier mache, wyszywanie itp.), zajęcia rekreacyjno – kulturalne (kino, teatr, opera itp.)
5.	Poczujmy ducha sportowych zmagania. <i>Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych i Osób Wspierających przy Warsztacie Terapii Zajęciowej w Augustowie.</i>	IV-IX.2013	35 osób 140 osób udział w zawodach	Uczestnicy WTZ z Augustowa korzystali z dodatkowych ponadobowiązkowych zajęć ruchowych prowadzonych przez fizjoterapeutę. W dniu 12.09.2013 r. odbyły się zawody sportowo – rekreacyjne dla osób niepełnosprawnych z województwa podlaskiego.
6.	Aktywizacja osób niepełnosprawnych z terenu województwa podlaskiego do udziału w kulturze. <i>Stowarzyszenie „Szansa” w Zambrowie</i>	IV-XII.2013	50 osób	Uczestnicy projektu korzystali z warsztatów teatralnych. Odbył się także grupowy wyjazd do Teatru Komedia w Warszawie.

7.	Niepełnosprawni – Pełnosprawnie związani z kulturą. <i>Fundacja Rozwoju Powiatu Monieckiego.</i>	XI.2013	25 osób	Osoby niepełnosprawne z powiatu monieckiego wyjechały do Białostockiego Teatru Lalek na spektakl „Romeo i Julia”.
8.	Przegląd Małych Form Teatralnych Osób Niepełnosprawnych. <i>Caritas Archidiecezji Białostockiej</i>	12.09.2013	10 grup teatralnych z ŚDS i WTZ 240 widzów	Na Przeglądzie wystąpiło 10 grup teatralnych (osoby niepełnosprawne), które stanęły przed szansą zaprezentowania własnych umiejętności na scenie przed szerszą publicznością.
9.	„Płás – IV Łapski Festiwal Taneczny Osób Niepełnosprawnych” <i>Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń" w Łapach</i>	IX.2013	13 zespołów z woj. podl.	Celem projektu było promowanie aktywności ruchowej osób niepełnosprawnych poprzez taniec.
10.	„Kulturalnie, zdrowo i sportowo” <i>Fundacja GAMA w Dąbrowie Białostockiej</i>	IX-XI.2013	60 osób	Zorganizowany został Kabaret w którym wzięło udział 6 WTZ (Sokółka, Augustów, Sejny, Mońki, Dąbrowa Białostocka i Białystok).
11.	„Przyroda, Integracja, Sztuka” XVI WARSZTATY PLASTYCZNE TWÓRCÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH <i>Stowarzyszenie Na Rzecz Twórców Niepełnosprawnych NIKE w Białymstoku</i>	IV-X.2013	30 osób	W projekcie uczestniczyło 30 osób. W każdej pracowni (pracowni plastycznej, ceramicznej i stolarsko – rzeźbiarskiej) zrealizowano po 20 godzin zajęć z osobami niepełnosprawnymi. Następnie zorganizowano wystawę prac w Centrum im. L. Zamenhofa w Białymstoku.
12.	III Podlaski Przegląd Poezji Śpiewanej Osób Niepełnosprawnych p.n. „Jesień poezja malowana” <i>Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych i Wykluczonych Społecznie „Drabina” w Krynkach</i>	VI-X.2013	100 osób	Otrzymane dofinansowanie w ogromnej mierze przyczyniło się do realizacji imprezy „Jesienią poezja malowana”.
13.	Integracyjne Nieprofesjonalne Regaty Żeglarskie na Łodziach Okrągłych pn. „Razem na okrągło”. <i>Regionalne Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Sejnach.</i>	VI – VIII. 2014	80 osób	Dzięki realizacji zadania – adresaci przedsięwzięcia – osoby niepełnosprawne i ich rodziny mieli okazję do sportowej, zdrowej rywalizacji. Aktywna forma spędzenia wolnego czasu wpłynęła na poprawę kondycji fizycznej osób niepełnosprawnych.
14.	„Cykl zajęć sportowych, twórczych i rekreacyjno – kulturalnych dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z ich najbliższego otoczenia w ramach Klubu Aktywizacji ON”. <i>Stowarzyszenie „MY DLA INNYCH” w Białymstoku.</i>	VI-XII.2014	38 osób	Prowadzone zajęcia w ramach projektu pozwoliły na poprawę sprawności i kondycji fizycznej oraz ogólnego samopoczucia podopiecznych. Zajęcia twórcze pozwoliły na sprawdzenie własnych możliwości, predyspozycji do wykonywania różnych prac plastycznych.
15.	Razem można więcej. <i>Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”</i>	VI.-VIII.2014	24 osoby	W wyniku realizacji projektu nastąpił wzrost poziomu rozwoju psychofizycznego. Działania miały wpływ na rozwój funkcji poznawczych, osobowościowych i emocjonalnych. W ramach projektu odbyło się 12 godzin warsztatów sportowych, 12 godzin warsztatów sportowych oraz zabiegi z hipoterapii.
16.	Szansa na start – VI Łapskie zawody sportowe osób niepełnosprawnych.	VI-VII.2014	104 osoby	Łapskie zawody sportowe przyczyniły się do popularyzacji sportu wśród osób niepełnosprawnych z terenu województwa

	<i>Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „IMPULS” w Łapach</i>			podlaskiego. Mieszkańcy gminy zapoznali się z umiejętnościami i osiągnięciami podopiecznych rozmaitych placówek w sporcie oraz w działalności artystycznej.
17.	PLENER MALARSKI 2014 R. – NAMALUJMY NASZE UCZUCIA <i>Stowarzyszenie „Aktywni Przeciw Depresji” w Białymstoku</i>	VI-XII.2014	32 osoby	21 sierpnia 2014 r. na terenie Domu Pomocy Społecznej „Spokojna Przystań” w Garbarach odbył się Plener Malarski. W spotkaniu wzięło udział 11 placówek DPS i WTZ woj. podlaskiego.
18.	„Szlakiem Zabytków Techniki” czyli kontynuacja cyklu zajęć edukacyjno – turystycznych skierowanych do osób niepełnosprawnych. <i>Stowarzyszenie Pomocy Szansa w Witowicach.</i>	VI-X.2014	30 osób	Celem zadania było upowszechnianie turystyki krajoznawczej wśród osób niepełnosprawnych oraz dostarczenie im wiedzy historycznej o zwiedzanym regionie kraju. Projekt był skierowany do uczestników WTZ nr 2 w Starych Raciborach.
19.	Spotkania Wrześniowe. <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „Pomocna Dłoń” przy Domu Pomocy Społecznej w Łomży.</i>	VI-X.2014	128 osób	Projekt pt. „Spotkanie Wrześniowe” umożliwił osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu kulturalnym poprzez organizację przedstawienia teatralnego pt. „Kot w butach”.
20.	Sportowych zmagani czas. <i>Fundacja Pomocy Zdrowiu Harmonia w Augustowie.</i>	VII-IX.2014	20 osób	Udział w projekcie spowodował zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do zajęć sportowych ogólnospołecznych oraz umożliwił udział w zawodach sportowych.
21.	Porozumienie przez sztukę – XV Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego. <i>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach</i>	VIII-X.2014	150 osób	W ramach programu zorganizowano spotkanie umożliwiające osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom udział w życiu kulturalnym. Wypromowano osiągnięcia artystyczne osób niepełnosprawnych poprzez popularyzację wykonanych przez nich prac.
22.	„Poznać i pokochać sztukę”. <i>Stowarzyszenie Rodziców Osób Niepełnosprawnych i Osób Wspierających przy WTZ w Augustowie`</i>	IX-XII.2014	73 osoby	Zorganizowano konkurs twórczości artystycznej o tematyce bożonarodzeniowej dla osób niepełnosprawnych. Zorganizowano wystawę pokonkursową. Oprócz tego niepełnosprawni obejrżeli przedstawienie teatralne w ECK w Elku pt. „Opowieść wigilijna”
23.	„Pełno i niepełnosprawni – aktywni razem – rodzinna wycieczka do Gołdapi i piknik sportowy”. <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród nas” w Augustowie.</i>	VIII – XI.2014	49 osób	Osoby niepełnosprawne brały udział w dwudniowym wyjeździe krajoznawczo – rekreacyjnym.
24.	„III Dąbrowski Kabareton” <i>Fundacja Gama w Dąbrowie Białostockiej</i>	VII – XI.2014	80 osób	W ramach projektu odbył się przegląd występów kabaretowych. W przeglądzie wzięły udział drużyny z 5 WTZ – ów.
25.	SPOTKANIA WRZEŚNIOWE <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie „Pomocna Dłoń” przy Domu Pomocy Społecznej w Łomży</i>	VII- X.2015	129 osób	Udział w projekcie umożliwił osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu kulturalnym poprzez organizację koncertu muzycznego i rozwoju twórczości poprzez tworzenie kompozycji florystycznych i wikliniarskich.

26.	Jesienne spotkanie ze sztuką. <i>Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”</i>	XI-XII.2015	50 osób	W czasie projektu odbyły się warsztaty origami, indywidualna terapia logopedyczna oraz spotkanie z muzyką – wyjazd do Opery Podlaskiej.
27.	„XVI Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych Województwa Podlaskiego” <i>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach</i>	IX-X.2015	150 osób	W związku z realizacją zadania wyzwolono twórczą aktywność osób niepełnosprawnych, zachęcono niepełnosprawnych do podejmowania inicjatywy w tworzeniu własnych prac w różnych kategoriach plastycznych.
28.	„Twórczo – głośno – kolorowe. Zajęcia krawieckie i muzyczne dla osób niepełnosprawnych. <i>Regionalne Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Sejnach</i>	VIII-X.2015	130 osób	W trakcie zadania odbyły się zajęcia krawieckie, muzyczne. W Ośrodku Kultury odbył się musical przygotowany przez osoby niepełnosprawne.
29.	„Twórczo i radośnie na Święta” <i>Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych WTZ w Augustowie</i>	X-XII.2015	80 osób	Zorganizowano konkurs twórczości artystycznej o tematyce bożonarodzeniowej dla osób niepełnosprawnych. Zaprezentowano prace na wystawie w Miejskim Domu Kultury.
30.	Chcieć to móc – aktywnie i twórczo na łonie natury. <i>Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Wśród Nas” w Augustowie.</i>	IV-X.2015	45 osób	Odbył się dwudniowy wyjazd rekreacyjno – turystyczny. Uczestnicy poznali architekturę, zabytki, dobrą kulturę i przyrodę Mazurską.

Tab. 5a. SZCZEGÓŁOWE DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PRIORYTETU 7. PROWADZENIE DZIAŁAŃ NA RYNKU PRACY WSPIERAJĄCYCH OSOBY Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY Cel 1 Wspieranie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi

Nr	Nazwa seminarium	Data (DD-MM-RRRR)	Liczba uczestników	Krótka charakterystyka (maksymalnie 5 zdań)
1.	Seminarium tematyczne w ramach projektu "Przełamać bariery"	06.05.2015 - 07.05.2015	50	1.2. W dniach 6-7 maja 2015 r. w Lipowym Moście odbyło się seminarium tematyczne, zorganizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, w ramach realizowanego przez WUP w Białymstoku Projektu PWP „Przełamać bariery” Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy – Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem spotkania była między innymi promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, a także nawiązanie szerszej współpracy w zakresie wspierania osób w trudnym położeniu społeczno-zawodowym zamieszkujących nasz region. Podczas spotkania, w ramach dobrych praktyk, swoje doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym z zaburzeniami psychicznymi, zaprezentował przedstawiciel Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku. W spotkaniu udział wzięli m.in. przedstawiciele samorządu województwa podlaskiego, powiatowych urzędów pracy z województwa podlaskiego, Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Białymstoku, Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku, Stowarzyszenia My dla Innych, Fundacji Rozwiązania HR.

Tab. 5b. SZCZEGÓŁOWE DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PRIORYTETU 7. PROWADZENIE DZIAŁAŃ NA RYNKU PRACY WSPIERAJĄCYCH OSOBY Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI CD

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY Cel 1 Wsparcie zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi

Nr	Nazwa kontrahenta/ów	Data zawarcia umowy	Wartość umowy	Krótką charakterystyka przedmiotu umowy (maksymalnie 5 zdań)
1.	Stowarzyszenie Krajowy Ruch Ekologiczno-Społeczny w Mysiadle	21-12-2012	w 2013 roku – 319.574,89 zł , w roku 2014 - 407.000,0 zł, w roku 2015 - 536.500,0 zł	Umowa Nr 1/ZAZ/2012 zawarta pomiędzy Województwem Podlaskim a Stowarzyszeniem Krajowy Ruch Ekologiczno-Społeczny Mysiadle dotyczy dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działania utworzonego przez ww. Stowarzyszenie Zakładu Aktywności Zawodowej KRES w Zambrowie. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zakładów aktywności zawodowej, co roku zawierany jest kolejny aneks dotyczący kwoty dofinansowania na kolejny rok.
2.	Stowarzyszenie Krajowy Ruch Ekologiczno-Społeczny w Mysiadle	28-04-2014	w roku 2014 - 25.000,0 zł	Umowa Nr 1/ZAZ/BWP/14 zawarta pomiędzy Województwem Podlaskim a Stowarzyszeniem Krajowy Ruch Ekologiczno-Społeczny Mysiadle dotyczy dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków samorządu województwa kosztów działania utworzonego przez ww. Stowarzyszenie Zakładu Aktywności Zawodowej KRES w Zambrowie.
3.	Powiat Suwalski	05-09-2013	w 2013 roku – 300.000,0 zł, w roku 2014 - 481.000,0 zł, w roku 2015 - 555.000,0 zł	Umowa Nr 1/ZAZ/2013 zawarta pomiędzy Województwem Podlaskim a Powiatem Suwalskim dotyczy dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działania utworzonego przez Powiat Suwalski Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zakładów aktywności zawodowej, co roku zawierany jest kolejny aneks dotyczący kwoty dofinansowania na kolejny rok.
4.	Powiat Suwalski	20-03-2015	w roku 2015- 102.038,0 zł	Umowa Nr 1/ZAZ/BWP/15 zawarta pomiędzy Województwem Podlaskim a Powiatem Suwalskim dotyczy dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków samorządu województwa kosztów działania utworzonego przez Powiat Suwalski Zakładu Aktywności Zawodowej SOWA w Lipniaku. Co roku zawierany jest kolejny aneks dotyczący kwoty dofinansowania na kolejny rok.
5.	Stowarzyszenie My dla Innych	30-12-2015	w roku 2016 - 184.946,0 zł.	Umowa Nr 1/ZAZ/PFRON/2015 zawarta pomiędzy Województwem Podlaskim a Stowarzyszeniem My dla Innych w Białymstoku dotyczy dofinansowania przez Województwo Podlaskie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów działania utworzonego przez ww. Stowarzyszenie Zakładu Aktywności Zawodowej My dla Innych w Białymstoku. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zakładów aktywności zawodowej, co roku zawierany jest kolejny aneks dotyczący kwoty dofinansowania na kolejny rok.

UCHWAŁA Nr 171 / 2484 / 2013
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
z dnia 2 lipca 2013 r.

w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego realizację Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Podlaskiego na lata 2013-2015

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 596), art. 2 ust.6 ustawy z dnia z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231 poz.1375 z późn. zm.¹) oraz § 4 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24 poz.128), uchwała się co następuje:

§ 1. Powołuje się Wojewódzki Zespół Koordynujący realizację Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Podlaskiego na lata 2013-2015, zwany dalej „Zespołem”, w składzie :

- 1) Tomasz Goździkiewicz – Dyrektor SP Psychiatrycznego ZOZ im. St. Deresza w Choroszczy - przewodniczący,
- 2) Dominik Maślach – Kierownik Referatu w Departamencie Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego,
- 3) Katarzyna Kandefer – inspektor w Departamencie Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego,
- 4) Agata Szulc – Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Psychiatrii,
- 5) Halina Kądziela-Olech – Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży,
- 6) Dorota Maria Halicka – Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Psychologii Klinicznej,
- 7) Paweł Romuald Kołakowski – Konsultant Regionalny Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ds. Lecznictwa Odwykowego,

¹ Zmiany tekstu jednolitego ustawy w Dz. U. z 2011 r. Nr 122 poz. 696.

- 8) Helena Pañkowska – przedstawiciel Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku,
- 9) Kluczyk Katarzyna – przedstawiciel Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ,
- 10) Anna Golubiewska – przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku,
- 11) Kinga Kaja Brajczewska – przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku,
- 12) Bożena Łapińska – Dyrektor Specjalistycznego Psychiatrycznego SP ZOZ w Suwałkach,
- 13) Wiesław Rutkiewicz – Zastępca Dyrektora SP Psychiatrycznego ZOZ im. S. Deresza w Choroszczy,
- 14) Zofia Dobrołowicz – przedstawiciel Szpitala Wojewódzkiego im. Kard. St. Wyszyńskiego w Łomży,
- 15) Marzena Kościuk – przedstawiciel Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,
- 16) Janusz Chojnowski – przedstawiciel Szpitala Ogólnego w Grajewie,
- 17) Krystyna Chodak – przedstawiciel Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hajnówce,
- 18) Agata Łuba – przedstawiciel Szpitala Ogólnego w Kolnie.

§ 2. Do zadañ Zespołu należy realizacja, koordynowanie i monitorowanie Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Podlaskiego na lata 2013-2015.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 18/150/2011 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie powołania Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego Realizację Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.